

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

12. januar 2024

Besvarelse af spørgsmål 8 ad B 2 stillet af udvalget den 1. december 2023 efter ønske fra Mona Juul (Konservative Folkeparti).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
DK - 1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren gøre rede for den juridiske forskel, herunder betydningen for om der er tale om statsstøtte, ved brugen af begreberne ”kompensation” hhv. ”erstatning”?

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

For *erstatning* gælder det generelt, at den, der som følge af en andens handlinger eller undladelser, er blevet udsat for skade og derved har lidt et økonomisk tab, i overensstemmelse med dansk rets almindelige principper om erstatning uden for kontrakt kan rette et erstatningskrav mod den, der har forvoldt skaden. Det gælder også i situationer, hvor skaden er forvoldt af en offentlig myndighed.

Offentlige myndigheders erstatningsansvar reguleres grundlæggende af dansk rets almindelige civile retlige erstatningsregler. Erstatningspligt forudsætter, at der foreligger et ansvarsgrundlag, altså som udgangspunkt at den offentlige myndighed (skadevolder) har handlet ansvarspådragende. Herudover skal en række øvrige betingelser være opfyldt for, at en offentlig myndighed har erstatningspligt.

Udover at der skal foreligge et ansvarsgrundlag, er erstatningsansvar endvidere betinget af, at der er årsagssammenhæng (kausalitet) mellem den indtrådte skade og det ansvarspådragende forhold. Den skadevoldende handling skal være årsag til skadens indtræden. Herudover forudsætter et erstatningsansvar, at skaden er en påregnelig (adækvat) følge af den skadevoldende handling. Skader, der er helt atypiske og tilfældige i forhold til den risiko, som blev fremkaldt ved den skadevoldende handling, falder normalt uden for erstatningspligten.

Bevisbyrden for, at erstatningsbetingelserne er opfyldt, vil som det klare udgangspunkt påhvile den, der mener at have lidt et tab.

I erstatningsspørgsmål vil de almindelig erstatningsretlige regler således gælde. Betingelserne for statsstøtte er ikke opfyldt, og statsstøttereglerne finder derfor ikke anvendelse i erstatningsspørgsmål.

I tilfælde af at staten under fx en epidemi beslutter at udbetale *kompensation*, vil EU's statsstøtteregler derimod finde anvendelse.

Kompensation henviser til udbetaling af beløb eller udskydelse af betaling af skatter mv. til at dække eksempelvis en virksomheds udgifter eller tab med det formål at imødegå økonomiske vanskeligheder af en opstået, eller forværret, af en situation som Covid-19, uden at der foreligger et erstatningsansvar. Ved kompensation vil der således ikke – i modsætning til i erstatningsspørgsmål – blive foretaget en konkret vurdering af, om erstatningsbetingelserne er til stede hos den enkelte virksomhed. Dvs. virksomheden ikke skal dokumentere et tab i henhold til dansk rets almindelige civilretlige erstatningsregler som beskrevet ovenfor. Kompensation vil som det klare udgangspunkt derfor skulle statsstøttegodkendes, da dette vil blive ydet mere generelt for at afbøde evt. økonomiske konsekvenser af fx restriktioner, og kravene til at påvise årsagssammenhæng og konkret lidt tab vil være af en anden karakter end ved erstatning. Det beløb virksomheden modtager i kompensation kan således være både større eller mindre end ved erstatning.

Muligheden for at kunne yde kompensation under fx en epidemi vil med de nuværende statsstøtteregler i udgangspunktet være betinget af, at EU-Kommissionen vedtager en række midlertidige statsstøttekriseregler, som fx *krisebestemmelsen* og *temporary framework* under Covid-19.

EU's statsstøtteregler er med til at sikre, at medlemslande ikke yder støtte til deres nationale erhvervsliv, som giver urimelige fordele eller skader konkurrencen i det indre marked. Under Covid-19 skulle langt størstedelen af kompensationsordninger således – med undtagelse af en række ordninger og puljer indrettet efter de minimis reglerne – anmeldes og godkendes af Kommissionen, inden der kunne ydes kompensation. Det gjaldt også den generelle lønkompensationsordning, som EU-Kommissionen først efter en dialog med Erhvervsministeriet vurderede at være så generel, at EU's statsstøtteregler ikke fandt anvendelse.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov